

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoP/21/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513205534
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2513205534.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú I. O., narodenú XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matka O. G., narodená XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/X, A., t.č. bytom W. W., N. XX, A., a otec: S. O., narodený XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, o návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č.k. 10P/35/2013-14 zo dňa 23. apríla 2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti dočasného zverenia maloletej I. do osobnej starostlivosti matky m e n í tak, že n a r i a d' u j e otcovi maloletej o d o v z d a ť maloletú I. do starostlivosti matky na čas do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 10P/35/2013.

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti povinnosti otca prispievať na výživu maloletej I. sumou 26,65 eura z r u š u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením napadnutým odvolaním začal konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej I. O., narodenej XX.XX.XXXX a zároveň vydal predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky na čas do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu vedenému na Okresnom súde Piešťany v konaní 10P/35/2013. Uložil ďalej otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej I. sumou 26,65 eura mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc doručením tohto uznesenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že maloletá I. pochádza z druhovského pomeru jej rodičov, pričom rodičia dieťaťa žili so starými rodičmi zo strany otca v dvojizbovom rodinnom dome v A.. Dňa 15.04.2013 matka z tejto domácnosti po predchádzajúcich nezhodách s matkou otca utiekla, avšak maloletú I. sa jej nepodarilo vziať so sebou. Zo správy kolízneho opatrovníka mal preukázané, že v domácnosti otca nie sú vytvorené vhodné podmienky na zdravý vývoj dieťaťa, tie sú priaznivejšie v aktuálnom bydlisku matky v W. W., A.. Pretože súd dočasne zveril maloletú I. do osobnej starostlivosti matky, určil otcovi dieťaťa platiť výživné v nevyhnutnej miere a to v sume predstavujúcej 30% životného minima nezaopatreného dieťaťa. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 75, § 76 OSP, § 25 ods. 1, 5, § 28, § 34, § 36, § 62, § 65, § 75 Zákona o rodine.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej. Uviedol, že výpoveď matky dieťaťa sa nezakladá na pravde. O maloletú mala minimálny záujem i starostlivosť, čo sa týkalo hygieny a výživy. Nad tým všetkým dohliadali jeho rodičia, čo sa jej nepáčilo a odišla ani nevedel kedy a teraz si vymýšľa, čo nie je pravda. Nadväzuje známosti s inými mužmi. Maloletá si nevyžaduje jej prítomnosť, s nimi je spokojná a v pohode.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne vyjadril. Uviedol, že v domácnosti otca nie sú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletú. Opätovne preveroval informácie v W. W. ohľadom matky, kde matka maloletej stále býva. Nie sú s ňou v zariadení žiadne problémy, riadne dodržiava vnútorné

predpisy zariadenia. V prípade, ak bude mať matka maloletú v osobnej starostlivosti, poskytnú im bytovú jednotku, ktorá spĺňa v porovnaní s rómskou osadou v A. oveľa lepšie podmienky na výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. S matkou maloletej vykonali dňa 14.06.2013 pohovor, z ktorého vyplynulo, že dňa 01.06.2013 bola za maloletou v A., v domácnosti panuje neporiadok a nedostatok hygieny. V domácnosti i v celej osade je neporiadok, čo priťahuje hlodavce, ktoré boli pozabíjané na zemi v domácnosti otca maloletej (potkany).

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je dôvodné zmeniť (§ 220 OSP). Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z.).

Súd prvého stupňa potom, ako matka maloletej podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, napadnutým uznesením začal konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej I. O., ktoré sa vedie pod sp. zn. 10P/35/2013. Súčasne tým istým uznesením rozhodol o návrhu matky maloletej na nariadenie predbežného opatrenia. Z návrhu matky vyplýva, že táto sa svojim návrhom domáhala uloženia povinnosti otcovi odovzdať maloletú I. do starostlivosti matky. Súd prvého stupňa napadnutým uznesením dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky do skončenia konania a súčasne rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej sumou 26,65 eura mesačne.

Otec s rozhodnutím súdu prvého stupňa nesúhlasí a domáha sa svojim odvolaním toho, aby dieťa zostalo v jeho starostlivosti. Po podaní odvolania súčasne podal návrh na zmenu zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca do rozhodnutia vo veci samej (návrh na zmenu zverenia maloletej do starostlivosti otca je súčasne návrhom na zmenu ešte neprávoplatného predbežného opatrenia), o ktorom musí konať a rozhodnúť súd prvého stupňa.

Z obsahu spisu vyplýva, že maloletá I., narodená XX.XX.XXXX, pochádza z druhovského vzťahu svojich rodičov, ktorí žili naposledy v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v rómskej osade v A.. Po predchádzajúcich nezhodách z tejto domácnosti 15.04.2013 utiekla matka, avšak bez maloletej I.. Bezprostredne po úteku sa ubytovala v W. W. A. a súčasne podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by sa uložilo otcovi dieťaťa maloletú odovzdať do starostlivosti matky, ktorému návrhu súd prvého stupňa vyhovel, avšak tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky.

Životné situácie si niekedy vyžadujú, aby v záujme právnej istoty bola zabezpečená okamžitá, hoci dočasná procesná ochrana. Procesnú ochranu súdy poskytujú v osobitnej forme prostredníctvom nariadenia predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie môže súd nariadiť, len ak starostlivo preskúma otázku jeho prípustnosti a dôvodnosti. Pretože zákon podmienky prípustnosti a dôvodnosti taxatívne nevymenúva, treba ich vyvodiť z príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení potom vyplýva, že základnou podmienkou predbežného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Podľa zákona ním je taký stav právnych, nie iba faktických vzťahov medzi účastníkmi, ktorý bezpodmienečne vyžaduje dočasnú a rýchlu súdnu úpravu.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

V zmysle § 76 ods. 1 písm. b) OSP predbežným opatrením súd aj z úradnej povinnosti môže odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho určí. Starostlivosť, ktorá je obsahom tohto predbežného opatrenia, je inštitútom procesného práva a preto obsahuje provizórnosť a teda odovzdanie dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov je v skutočnosti faktické opatrenie, ktoré nemusí ovplyvniť otázku budúcej výchovy. Odovzdanie do starostlivosti druhého z rodičov trvá dovtedy, než súd nerozhodne o výchove maloletého dieťaťa vo veci samej.

V danom prípade súd prvého stupňa správne uzavrel, že maloleté dieťa sa má nachádzať v starostlivosti matky, pretože maloletá I. je dieťaťom útleho veku(XX.XX.XXXX dosiahne dva roky), kedy i biologicky

potrebuje predovšetkým matku, ktorá je stále s dieťaťom na materskej dovolenke. Na strane otca nie sú zabezpečené tie isté podmienky starostlivosti ako u matky, pretože tento je zamestnaný a počas jeho neprítomnosti sa o maloletú v domácnosti starala stará matka dieťaťa. Tu je potrebné poukázať na to, že pred takouto starostlivosťou má prednosť starostlivosť matky, u ktorej neboli zistené žiadne nedostatky. I čo sa týka bytových pomerov, tieto sú aktuálne lepšie zabezpečené podľa posledného prešetrenia kolízneho opatrovníka na strane matky, tu môže matka zabezpečiť dieťaťu všetky jeho odôvodnené potreby - osobnú starostlivosť a opateru, hygienu, ošatenie, stravu, odpočinok a iné. V konaní nebolo preukázané, že by matka nemala záujem o maloletú, keďže v jej starostlivosti bola po dobu, ako žila a bývala s otcom v jednej domácnosti.

Argumenty obsiahnuté v odvolaní otca nie sú spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie, pretože na strane matky neboli zistené žiadne dôvody, prečo by dieťa nemal odovzdať do jej starostlivosti.

Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 76 ods. 1 písm. b) OSP zmenil spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tak, aby toto rozhodnutie bolo v súlade s citovaným ustanovením zákona, v zmysle ktorého i matka návrh na nariadenie tohto predbežného opatrenia podala.

Na základe tohto rozhodnutia je povinnosťou otca ihneď odovzdať maloletú I. do starostlivosti matky do skončenia tohto konania.

Relevantnou skutočnosťou z hľadiska vzniku rodičovskej vyživovacej povinnosti je narodenie dieťaťa, vyživovacia povinnosť zaťažuje povinného rodiča bez ohľadu na to, či sa dieťa narodilo v manželstve, či mimo neho. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom nevzniká až rozhodnutím súdu, ktorý určí jej výšku a podmienky splatnosti, ale narodením dieťaťa a rodič má povinnosť postarať sa o to, aby bolo dieťa zaopatrené a preto musí zabezpečiť jeho výživu či už osobne, alebo platením výživného.

Súd prvého stupňa ďalším výrokom uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej I. minimálne výživné v sume 26,65 eura mesačne.

Súd prvého stupňa začal konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej I. vo veci samej. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podala matka a v ňom návrh na rozhodnutie o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej obsiahnutý nie je. Súd preto nemohol o tomto nároku maloletého dieťaťa rozhodnúť bez návrhu.

Z návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia nevyplýva, že by sa svojím návrhom domáhala stanovenia vyživovacej povinnosti voči otcovi, uloženia takejto povinnosti sa nedomáhala. V danej veci preto súd prvého stupňa rozhodol o tom, čo nebolo predmetom konania(návrhu).

Keďže tento výrok nebol obsiahnutý v návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, bolo potrebné uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti ako vydané v rozpore so zákonom podľa § 221 ods. 1 písm. e) OSP zrušiť. Preto odvolací súd výrok o vyživovacej povinnosti otca k maloletej zrušil ako nadbytočný.

Neznamená to však, že by otec nemal povinnosť prispievať na výživu maloletej I. primeranou sumou, keďže je riadne zamestnaný a povinnosť platiť výživné je zákonná vyživovacia povinnosť každého z rodičov, ktorá iba v tých prípadoch, keď nie je riadne poskytovaná povinným rodičom, prípadne v nedostatočnej výške, je predmetom rozhodovania súdu. Platiť výživné je zákonnou povinnosťou každého z rodičov.

Preto bolo rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výrokovej časti.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.